

Filep Miklós Gergely

A Mádi hegyközség kiemelt dűlőinek jellemzése a kemometria módszerével

Kertészmérnök BSc, IV. Évfolyam

A dolgozat kutatási munkája a Tokaji borvidék hat kiemelt fontos dűlőjében történt. A dűlőkből meghatározott helyekről gyűjtött, főként bogyómintákból mustmintákat készítettünk, melyek elemtartalmi koncentrációit ICP-MS módszerrel állapítottuk meg. Kemometriai módszerekkel kerestük a választ arra, hogy vajon elkülöníthetők-e a különböző termőhelyről származó mustok az elemprofiljuk alapján. A térség talajtani különbségei adtak okot feltételezésünkre, miszerint a dűlők rajtahagyják az „ujjlenyomatukat” az ott megtermelt gyümölcsökön, amely a későbbi borokon is megfigyelhető. A dolgozatban a nagyfokú talajféleség különbségeket a környék vulkanikus kialakulásával, illetve a vulkáni utóműködések során képződött alapkőzetek változatosságával magyaráztuk, melyeket dűlőnként tárgyaltunk. Bemutatásra kerültek a világ legfontosabb borokra vonatkozó eredetvédelmi rendszerei és termőhelyi besorolásai, melyeket összevetettük a Magyarországon alkalmazottakkal.

Neurális hálózatok és diszkriminancia analízis módszereket használva a mintákat sikeresen elkülönítettük a származási csoportoknak megfelelően. A vizsgálatok kimutatták azokat az elemeket, melyek a legnagyobb részben befolyásolták az elkülönítés sikerességét. A bevezetésben kitűzött célunkat maximálisan elértük. Köszönhetően a Mád környéki területeken tapasztalható kivételes talajtani és geológiai változatosságának, a kísérleti minták mindegyikét a tényleges származási csoportokba sorolták be az alkalmazott kemometriai módszerek. Eredményeink feldolgozásakor következtetni tudtunk az egyes mintákban mért elemkoncentrációk növénybiológiai, illetve borászati folyamatokra gyakorolt hatásaira. Következtetéseink szerint a vizsgált dűlőkből származó mustok olyan beltartalmi különbségeket mutatnak, melyek a dűlőselektálan szüretelt és készített boroknak meghatározható karaktert biztosítanak. Összegzéseink során eredményeinket alkalmasnak tartjuk a borok eredetvédelmi rendszerében történő termőhelyi vizsgálatok segítésére.